

2019-02-04

Tekniska nämnden

Dnr Ten 2019/55

Utreda möjligheterna till stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden – återrapportering av uppdrag

Förslag till beslut

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till tekniska nämnden:

1. Rapporten om möjligheterna till stadsodlingen på Stora torget i Barkarbystaden godkänns och översänds till kommunstyrelsen.
2. Under förutsättning att nödvändiga resurser tillförs tekniska nämndens budgetram inrättas en decentraliserad stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden inrättas i enlighet med beskriven rapport under 2019.

Ärendet i korthet

I samband med att Mål och budget 2019-2021 fastställdes i kommunfullmäktige uppdrogs tekniska nämnden att utreda möjligheterna att anlägga en årligen återkommande decentraliserad stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden och återkomma till tekniska nämnden senast i februari 2019.

En decentraliserad stadsodling vid Stora torget som är årligen återkommande har möjlighet att anläggas. Tidigare forskning samt utvärderingen av föregående års stadsodling på Stora torget sommaren 2018 bekräftar att odlingen utgör en attraktiv ny mötesplats, skapar stadsliv, ökar en upplevd trygghet i takt med att rörelse under olika tider på dygnet ökar och tilltalar även lokalt näringsliv.

Handlingar

1. Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2019-02-04
2. Rapport: Utreda möjligheterna till stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden

Bakgrund

I samband med att Mål och budget 2019-2021 fastställdes i kommunfullmäktige uppdrogs tekniska nämnden att utreda möjligheterna att anlägga en årligen återkommande decentraliserad stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden och återkomma till tekniska nämnden senast i februari 2019.

Många städer runt om i världen har provat att temporärt ändra användningen av stadsrum och stadsodling har blivit mer och mer uppmärksammat i media de senaste åren.

Under våren och sommaren 2018 fick bygg- och miljöförvaltningen i uppdrag av tekniska nämnden i Barkarbystaden inrätta en sommargågata och pop up-park under vår- och sommarsäsongen i dialog med de lokala aktörerna. Projektet skulle därefter utvärderas för att kunna dra slutsatser om arbetsformen borde permanentas samt vilka ytterligare områden som kunde bli aktuella för tillfälliga gator. Denna utvärdering låg delvis till grund för att utreda möjligheterna och genomförandet att inrätta en årligen decentraliserad stadsodling i Barkarbystaden framöver.

Analys

Stadsodling har blivit mer och mer uppmärksammat i media de senaste åren, både i Sverige och in andra länder. Där en decentraliserad stadsodling innebär att invånarna i kommunen själva får möjlighet att påverka och ansvara för sin odling. Stadsodlingen kan även bidra med att skapa mötesplaster och få människor att engagera sig i sitt bostadsområde och sin stad, vilket är delar av social hållbar utveckling. Ett gemensamt intresse för odling ger något att samtala kring och blir en del av hur stadsodling kan främja möten mellan människor. Socialt sett kan stadsodling bidra till att det vistas fler vuxna utomhus som troligtvis bidrar till att skapa trygghet och ansvar.

I utvärderingen av 2018 års park och sommargågata framkommer att av de 120 personerna som svarade på antingen platsenkäten eller webbenkäten angav 83 personer en positiv inställning till insatsen. Det framfördes bl.a. att kombinationen av odling, ätbara växter, kreativa sittplatser, en ny och kreativ miljö även för barn har ökat attraktiviteten för Barkarbystaden. Flera upplevde att de vistats på torget mer än tidigare i samband med parken och lyfter fram att initiativet skapade en plats att vara på. De upplevda nackdelarna är färre men där lyfts bl.a. en ökad nedskräpning fram.

Utvärderingen visar även att stadsodlingen på Stora torget var ett av det mest uppskattade inslaget i satsningen, där de svarande även efterfrågade fler odlingsmöjligheter.

2018 års insats var ett första försök som även väckte näringsidkarnas intresse. I utvärderingen har fem svar från olika handlare samlats in och samtliga besvarande upplevde kommunens initiativ som positivt och önskar en återkommande tillfällig utformning av platsen för att känna sig trygg i att investera i möblering på Stora torget. Parken upplevdes även som att den lockade dit fler människor och en svarande lyfter fram att det behövs en utservering för att göra platen än mer livfull och använd.

Överväganden

Bygg- och miljöförvaltningens rekommendation är att i samband med inrättandet av en decentraliserad stadsodling på torget i Barkarbystaden anordnas även en sommargågata tillsammans med stadsodlingen. I och med en sommargågata möjliggörs en större yta för odling och fler boende i området kan ges möjlighet att delta.

Det bör dock noteras att de kostnader som stadsodlingen beräknas medföra, ca 650 tkr, inte finns med i den budget som har antagits varför möjligheterna att genomföra insatsen är beroende av att ytterligare medel tillförs tekniska nämnden.

Barnkonsekvensanalys

Förtätning av områden betyder både att människor bor trängre och att konkurrensen om utrymmet i staden blir en fråga där olika värden ställs mot varandra. Närheten till grönska är viktig för barn i allmänhet. Utevistelse i gröna miljöer och fysisk aktivitet är gynnsamt för barn ut ett hälsofrämjande och lärande perspektiv. För att ge barn och unga goda förutsättningar i städer behöver nya former för utvistelse och naturupplevelser skapas. Stadsodling är exempel på en utomhusaktivitet där barn och unga i flerbostadshus får möjligheten att vistas ute i en grön miljö där de kan lära sig odla samtidigt som de engagerar sig i sin närmiljö.

Ekonomiska konsekvenser

Gestaltningsekostnader av arkitekter anser förvaltningen inte som nödvändiga då konceptet som togs fram under 2018 går att använda igen. Vidare kan även den möblering som köptes inför 2018 återanvändas framöver och därmed är redan en investeringskostnad gjord.

Första året som en stadsodling inrättas på Stora torget i Barkarbystaden uppskattas kostnaden bli ca 650 000 kr för uppsättning av möblering, montering, inköp av blommor och växtlighet samt bevattning. Detta är en kostnad som kan minska under de kommande åren, däremot kommer driftkostnader för den fortlöpande skötseln av stadsodlingen belasta tekniska nämndens budget. Finansiering av den löpande driften kan behandlas inom budgetprocessen för kommande år ifall inslaget skulle bli en permanent del av verksamheten.

Slutsatser

Att årligen anlägga en återkommande decentraliserad stadsodling på Stora torget i Barkarbystaden är något som förvaltningen bedömer som ett positivt inslag i Barkarbystaden och som ökar attraktiviteten för platsens stadsliv. En rekommendation är att utföra detta tillsammans med en sommargågata utmed Gripengatan. Under all pågående byggnation i området är det eftersträvarvärt med en mittpunkt som bjuder in till aktivitet och vistelse.

Johan Bergman
Bygg- och miljödirektör

Hans Enelius
Avdelningschef park och gata

Beslutet ska skickas till

Akten
Kommunstyrelsen
Park och gata